

Beeldbepalend en toch kappen?

De afweging tussen het belang van behoud van de boom enerzijds en het belang van het kappen anderzijds

Soms menen mensen dat een beeldbepalende boom nooit gekapt mag worden. Er wordt dan gedacht (of gehoopt) dat op een boom die valt onder een zogenaamde weigeringsgrond uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), een kapverbod van toepassing is. Dat is een onjuist uitgangspunt.

Auteur: Jilles van Zinderen, MANZ

4 min. leestijd

Ook voor die bomen kan een omgevingsvergunning voor de activiteit vellen worden verleend. Gemakshalve noem ik die omgevingsvergunning hierna (gewoon) kapvergunning. Een boom waarop een weigeringsgrond van toepassing is, kan desondanks gekapt worden, omdat daar soms goede redenen voor zijn. Daarnaast komt aan het college van burgemeesters en wethouders beoordelingsruimte toe. Als de boom beeldbepalend is, moeten er wel goede redenen zijn om die te kappen. Een uitspraak van de voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State illustreert dit (ECLI:NL:RVS:2016:1901).

De gemeente Son en Breugel wil drie bomen in een openbare groenstrook aan de Eekhoornlaan kappen. De bomen zijn vergunningsplichtig conform de APV; daarom vraagt de gemeente de benodigde kapvergunningen aan. Deze worden ook verleend. Een omwonende maakt zich zorgen over de kwaliteit van zijn woonomgeving en maakt bezwaar. Het college van burgemeester en wethouders verklaart de bezwaren van de omwonende ongegrond en houdt zijn besluit in stand. De omwonende gaat in beroep bij de rechtbank. Die geeft hem gelijk; het college moet een nieuw besluit nemen. De omwonende is nu op stoom en gaat tegen het vonnis van de rechtbank in hoger beroep. Tegelijkertijd vraagt hij een voorlopige voorziening aan bij de Raad van State. Daarna komt er een nieuw besluit van het college, waartegen de omwonende ook in beroep gaat. Al met al lopen er dan dus drie procedures over deze drie bomen.

De voorzieningenrechter is praktisch en besluit de procedures in één keer te behandelen. De omwonende heeft veel argumenten uit de kast getrokken: er is een verkeerde Algemene Plaatselijke Verordening (APV) toegepast, het college zou zijn uitgegaan van te hoge kosten voor handhaving, kap zou niet zijn toegestaan omdat de bomen onderdeel zijn van de dorps- of wijkstructuur, de kosten voor behoud zouden ten onrechte niet zijn vergeleken met de kosten voor herplant, etc. etc. Ook geeft de omwonende aan dat het naar zijn oordeel verboden is om beeldbepalende bomen te kappen. Vast komt te staan dat de bomen beeldbepalend zijn, maar is er dan ook sprake van een kapverbod?

In de APV van deze gemeente en in de meeste andere APV's staat een regeling opgenomen over de weigeringsgronden voor een kapvergunning. Er zijn in Nederland talloze weigeringsgronden in gebruik. Veelvoorkomende weigeringsgronden

zijn de monumentale waarde, de landschappelijke waarde, de waarde voor dorps schoon, de beeldbepalende waarde, de cultuurhistorische waarde en de ecologische waarde van de boom. Er zijn nog vele andere weigeringsgronden in gebruik. Als het goed is, zijn deze weigeringsgronden per gemeente uitgewerkt in beleid. Het is namelijk noodzakelijk om te weten wat deze weigeringsgronden voor de betreffende gemeente betekenen. Wat bijvoorbeeld monumentaal is in de ene gemeente, hoeft dat niet te zijn in een andere. Ook de rechter moet kunnen beoordelen waarom in een gemeente de ene boom wel en de andere niet onder een weigeringsgrond valt. Valt een boom onder een weigeringsgrond, dan heeft het college de mogelijkheid om een kapvergunning te weigeren. Valt de boom niet onder een in de APV opgenomen weigeringsgrond, dan mag de kapvergunning niet geweigerd worden.

Terug naar de gemeente Son en Breugel. De omwonende benadrukt bij de voorzieningenrechter dat de drie bomen beeldbepalend zijn. Het college gaat daar niet op in en de voorzieningenrechter neemt daarom aan dat de drie bomen beeldbepalend zijn. Toch mocht het college naar het oordeel van de voorzieningenrechter twee van de drie kapvergunningen verlenen (rov. 7.2). Het komt namelijk vast te staan dat twee van de bomen in matige conditie verkeren. Gelet op die conditie en vitaliteit lijkt de kans klein dat groei-verbeterende maatregelen een positief effect zullen hebben. Daarbij komt dat deze twee bomen oppervlakkig wortelen, waardoor de kans bestaat dat ze bij harde wind omvallen. Gelet op deze argumenten meent de voorzieningenrechter dat het verlenen van de kapvergunning niet onredelijk was. Omdat de derde boom gezond en beeldbepalend is, mocht daarvoor geen kapvergunning worden verleend.

Deze relatief eenvoudige zaak geeft goed weer waarom de weegschaal van Vrouwe Justitia zo'n treffend symbool is. Het college dient een afweging te maken tussen het belang van behoud van de boom enerzijds en het belang van het kappen van de boom anderzijds, ook als die boom beeldbepalend is. Als een weigeringsgrond van toepassing is op een boom, legt dat (veel) gewicht in de schaal voor het behoud van de boom. Maar er is geen sprake van een verbod op kappen. De argumenten om de boom wel te kappen, moeten op hun beurt wel zwaar wegen en begrijpelijk zijn om de weegschaal naar de andere kant te doen doorslaan. Het college heeft enige mate van vrijheid om het gewicht van die kapargumenten te

JURIDISCH

In de APV is een regeling opgenomen over de weigeringsgronden voor een kapvergunning

beoordelen. Het college mag dus beoordelen of het de kapargumenten zwaar genoeg vindt om te kappen, hoewel er een weigeringsgrond van toepassing is. De rechter toetst die beoordeling van het college marginaal. Het is immers niet aan de rechter om op de stoel van de bestuurder te gaan zitten.

In Son en Breugel was het voor twee van de drie bomen doorslaggevend dat zij in een matige conditie verkeerden, dat die conditie niet meer zou verbeteren en dat ze mogelijk zouden omvallen bij storm. Het feit dat ze beeldbepalend waren, stond kap niet in de weg. Van een kapverbod is dus geen sprake.

Mr. Jilles van Zinderen (jilles.vanzinderen@manzlegal.nl) is advocaat bij Bomenrecht.nl en MANZ Legal en is gespecialiseerd in conflicten over bomen.

Be social

Scan of ga naar:

www.Boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-6805

1. ECLI:NL:RVS:2016:1901